SAK 15/2026

Regulering av fiske etter brosme og lange nord for 62°N i 2027

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter brosme og lange nord for 62°N i 2027 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Forslaget legges frem etter enighet med Sametinget.

1. Sammendrag

Fiske av brosme og lange i NØS nord for 62°N skjer som del av blandingsfiske gjennom hele året. Det er også tradisjonelt et mer intensivt fiske av lange på gytefeltene på Mørekysten på våren. Fangstene tas i hovedsak med garn og line, med noe bifangst i fiske med snurrevad og trål.

Kvoterådet for bestandene gjelder for to år av gangen, og rammene for reguleringen i 2027 er de samme som i 2026. Kvoterådet for lange er 6 906 tonn, mens rådet for brosme er 8 748 tonn.

Fisket etter brosme og lange nord for 62°N ble for første gang regulert med kvoter i 2023. Bakgrunnen var en antagelse om at flere fartøy har kapasitet til å øke sitt fiske av brosme og lange. Sett i sammenheng med reduserte kvoter på nordøstarktisk torsk, anså man det som mulig at fiskeinnsatsen ville øke. Det ble i 2023 satt en totalkvote, og i 2024 ble det etablert gruppekvoter for fartøy over og under 28 meter.

For fartøy under 28 meter største lengde, har det vist seg utfordrende å begrense uttaket til gruppekvotenes rammer, uten at det går ut over øvrig fiskeriaktivitet. Det er foreslått noe endrede bifangstregler for lange for disse fartøyene.

Fiskeridirektoratet foreslår ellers i hovedsak videreføring av reguleringen.

2. Fiske etter brosme og lange

Fiske etter brosme og lange nord for 62°N ble regulert med totalkvoter i 2023. Deltakelsen i fisket har vært regulert siden 2011. Kystfartøygruppen er lukket for fartøy over 28 meter, og disse fartøyene reguleres sammen med konvensjonelle havfiskefartøy. For kystfartøy under 28 meter er fisket åpent. Fra 2024 ble det innført gruppekvoter for de to reguleringsgruppene.

Høsten 2023 signaliserte flere instanser i næringen at de arbeidet med sine synspunkter på reguleringen av fiske etter brosme og lange, og at disse ikke ville være klare til behandling i reguleringsmøtet. Utforming av reguleringen fortsatte på nyåret 2024, og Fiskeridirektoratet gjennomførte en høring av tiltak for å begrense uttaket av brosme og lange, som resulterte i tiltak for fartøy under 28 meter største lengde som var gjeldende fra og med 1. april 2024.

Både brosme og lange inngår som betydelig innslag i blandingsfiske gjennom hele året. Lange blir i tillegg fisket i større konsentrasjoner på forsommeren, særlig på Mørekysten. På grunn av forskjeller i fiskemønster og kvoteråd, har behovet for regulering av fisket etter de to artene utviklet seg i ulike retninger, og fra 2025 har man reelt sett to separate reguleringsopplegg i en og samme forskrift.

2.1. Fiske etter brosme

Fiske etter brosme skjer langs hele kysten, og uten helt store sesongvariasjoner. Brosme tas for det meste i blandingsfiske, hvor den i en del tilfeller utgjør en betydelig del av fangstene.

2.1.1. Fiske etter brosme i 2025

Tabell 1 viser at man i 2025 overfisket brosmekvoten med 1 651 tonn, 20 % over totalkvoten.

Fiske etter brosme for fartøy under 28 meter største lengde, var i 2025 regulert som et bifangstfiskeri. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kunne fra årets start ha bifangst av inntil 30 % brosme avregnet per uke. Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) bestemte at bifangstadgangen skulle økes til 40 % fra 1. september. Kvoten ble til slutt overfisket med 826 tonn.

Fisket etter brosme for fartøy over 28 meter ble stoppet 11. september. Kvoten ble overfisket med 824 tonn.

Tabell 1: Kvoter og fangst av brosme i 2025

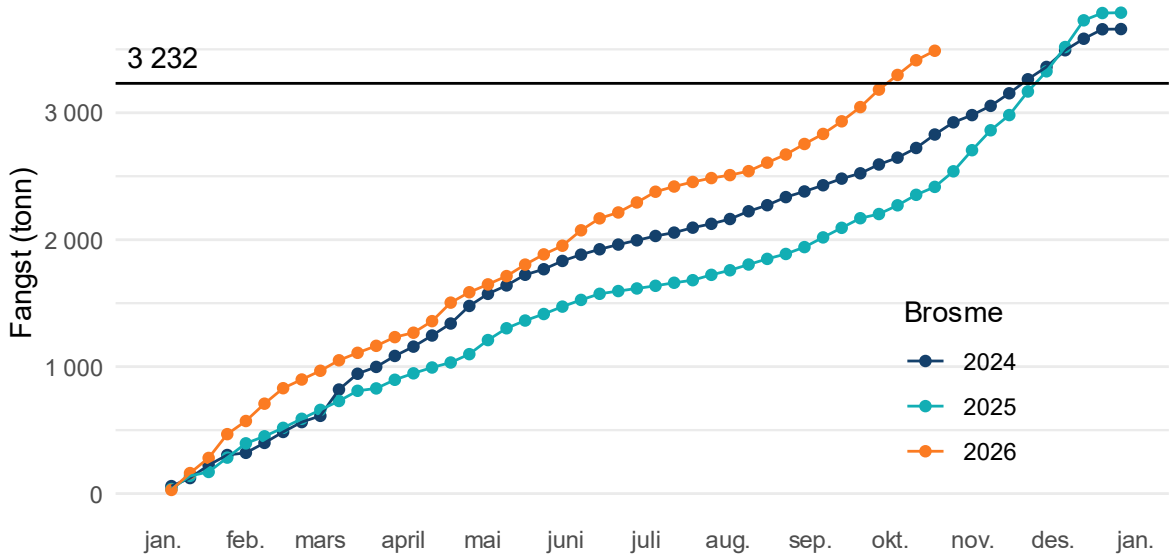
Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m	5 090	5 914	-824	116 %
Konvensjonelle havfiskefartøy		3 620		
Lukket kystgruppe		1 779		
Bifangst konvensjonelle		131		
Bifangst andre		384		
Fartøy under 28 m	2 981	3 808	-827	128 %
Total	**8 071**	**9 722**	**-1 651**	**120 %**

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2026

2.1.2. Fiske etter brosme i 2026

I 2026 har fartøy under 28 meter hatt mulighet til å fiske opp til 30 % brosme per uke, uten at enkeltfangster med over 50 % brosme har vært ulovlige. Hittil har fangstene ligget over tilsvarende tidspunkt de siste to årene, jamfør figur 1, og kvoten ble fisket opp i slutten av september.

Figur 1: Utvikling i brosmefangster for fartøy under 28 meter

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2026.

Fiske etter brosme for fartøy over 28 meter ble stoppet 6. august. Kvoten er oppfisket med god margin.

Tabell 2: Kvoter og fangst av brosme i 2026

Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m	5 516	6 161	-645	112 %
Konvensjonelle havfiskefartøy		4 845		
Lukket kystgruppe		915		
Bifangst konvensjonelle		112		
Bifangst andre		289		
Fartøy under 28 m	3 232	3 510	-278	109 %
Total	**8 748**	**9 671**	**-923**	**111 %**

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2026

2.2. Fiske etter lange

Akkurat som brosme, er lange et betydelig innslag i blandingsfiske med garn og line. De to artene skiller seg imidlertid ved at langefisket har en mer utpreget sesongvariasjon. Ved gytefeltene på Mørekysten har man hatt et aktivt fiske etter lange i gyteperiodene, med topp i april–mai.

2.2.1. Fiske etter lange i 2025

Fra årets start og fram til 30. april, kunne fartøy under 28 meter største lengde ha bifangst av inntil 40 % lange, avregnet per uke. Fra 1. mai ble det åpnet for direkte fiske på maksimalkvoter, jamfør tabell 3. Fartøy som fisket opp maksimalkvoten fikk adgang til å ha inntil 20 % bifangst av lange per uke. Det var høy fisketakt i perioden med direktefiske, og i midten av juni beregnet man at kvoten ville bli oppfisket. Da fisket ble stoppet 16. juni, ble bifangstgrensen på 20 % gjort gjeldende for samtlige fartøy i gruppen.

Tabell 3: Maksimalkvoter (tonn) i fiske etter lange i 2025

Største lengde (meter)	Maksimalkvote
0–10,99	32
11–14,99	64
15–27,99	96

Da fisket ble stoppet, var det 9 fartøy som hadde fisket opp sin maksimalkvote, og det var betydelig restkvote blant fartøyene som fisket. Tabell 4 viser fangstene fordelt etter periodene hvor de ulike reguleringstiltakene var i kraft.

Tabell 4: Fangst av lange tatt av fartøy under 28 meter i 2025, etter reguleringstiltak

Periode	Reguleringstiltak	Fangst (tonn)
Januar–april	Bifangst, 40 % per uke	2 118
1. Mai–15. juni	Direkte fiske på maksimalkvoter	1 872
16. juni–31. desember	Bifangst, 20 % per uke	1 042
Totalt		**5 032**

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2026

Fartøy over 28 meter fisket direkte etter lange fram til fisket ble stoppet 2. juni. I forkant av dette spilte Fiskarlaget inn at det var ønskelig å stoppe fisket og å innføre en liberal bifangstadgang på 40 %. Fiskeridirektoratet beregnet at dette forslaget kunne forventes å bidra til god utnyttelse av gruppekvoten, uten risiko for stort overfiske.

Tabell 5: Kvoter og fangst av lange i 2025

Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m	3 987	4 226	-239	106 %
Konvensjonelle havfiskefartøy		2 398		
Lukket kystgruppe		*956*		
Bifangst konvensjonelle		*223*		
Bifangst andre		*649*		
Fartøy under 28 m	4 613	5 031	-418	109 %
Total	**8 600**	**9 257**	**-657**	**108 %**

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2026

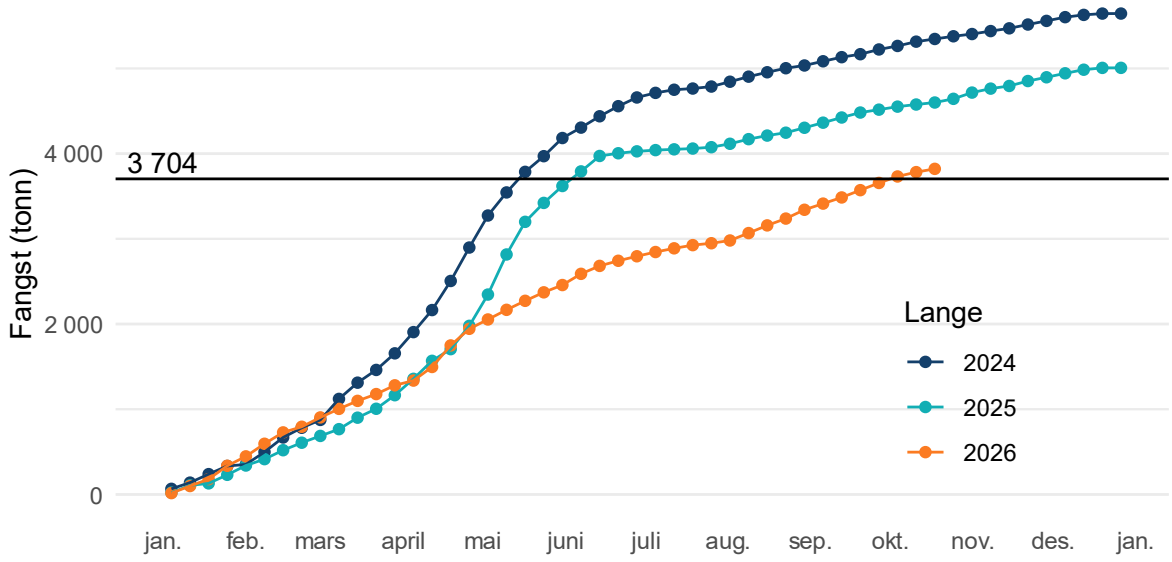
2.2.2. Fiske etter lange i 2026

Langekvoten ble redusert i 2026, og man forventet at fartøy under 28 meter ville fiske hele gruppekvoten, uten at direktefiske ble tillatt. Det var imidlertid forventet at dette ville bidra til kraftig reduksjon i uttaket på våren og forsommeren, og det ble lagt opp til en liberal

bifangstregulering hvor fartøyene kunne ha inntil 40 % lange i sine ukentlige fangster. Til forskjell fra brosmereguleringen ble imidlertid fangster med over 50 % lange regnet som ulovlig direktefiske.

Figur 2 viser at reguleringen har fungert omtrent som forventet. Sesongvariasjonen er redusert, og fisketakten har økt noe utenfor gyteperioden på vår og sommer. Kvoten er oppfisket, og det forventes fremdeles noe fiske resten av året.

Figur 2: Utvikling i langefangster for fartøy under 28 meter

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2026.

I januar startet noen fartøy over 28 meter et nokså omfattende direktefiske etter lange langs Eggakanten. På bakgrunn av dette foreslo Norges Fiskarlag å stoppe direktefisket etter lange for denne fartøygruppen. Hensikten var å dempe fisketakten, og fra 22. januar var det tillatt inntil 49 % bifangst av lange. Det ble senere behov for å dempe fisketakten, og 23. april ble tillatt bifangst redusert til 35 %.

Tabell 6: Kvoter og fangst av lange i 2026

Gruppe	Kvote	Fangst	Rest	Utnyttelse
Fartøy over 28 m	3 202	3 487	-285	109 %
Konvensjonelle havfiskefartøy		2 185		
Lukket kystgruppe		582		
Bifangst konvensjonelle		179		
Bifangst andre		541		
Fartøy under 28 m	3 704	3 848	-144	104 %
Total	**6 906**	**7 335**	**-429**	**106 %**

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. oktober 2026

3. Rammer for reguleringen av fisket i 2027

3.1. Bestandssituasjon og kvoteråd for 2027

ICES gir kvoteråd for både brosme og lange for samlet fangst i ICES-område 1 og 2. Dette området dekker NØS nord for 62°N, svalbardsonen og deler av fiskerisonen ved Jan Mayen. Deler av russisk, islandsk, grønlandsk, færøysk og britisk farvann er også dekket av kvoterådet.

Begge bestandene regnes som datafattige, og bestanden estimeres basert på den standardiserte CPUE-serien fra den norske linereferanseflåten. Bestanden av både brosme og lange er estimert å ha økt noe fra 2003 til 2017, for deretter å ha hatt en liten nedgang. ICES gir kvoteråd for to år av gangen, og det siste rådet gjelder for 2026 og 2027. Kvoterådet for lange er redusert med omtrent 20 % sammenlignet med de to foregående årene, og er på 6 906 tonn. Rådet for brosme er økt noe og er på 8 748 tonn.

3.2. Deltakerregulering i 2027

Deltakelsen i fisket er begrenset til konvensjonelle havfiskefartøy samt en lukket og en åpen kystfartøygruppe. Lukket gruppe består av kystfartøy med største lengde på eller over 28 meter som fisker med line. Egnede kystfartøy under 28 meter kan fiske i åpen gruppe.

Per 11. september 2026, kan 26 konvensjonelle fartøy, samt fire kystfartøy på eller over 28 meter delta i fiske. I det følgende er det forutsatt at det ikke gjøres endringer i deltakerreguleringen for 2027.

I reguleringsforskriften omtales deltakergruppene som fartøy over og under 28 meter største lengde. Det finnes imidlertid ett konvensjonelt havfiskefartøy som har største lengde under 28 meter, som likevel tilhører gruppen for fartøy over 28 meter.

4. Regulering av fisket i 2027

4.1. Totalkvoter

Lange og brosme i ICES-område I og II er datafattige bestander der man ikke har tilstrekkelig kunnskap til å foreta analytiske bestandsvurderinger og rådgivning til å gi grunnlag for løpende å maksimere avkastningen fra bestandene. Forvaltningsstrategien for lange og brosme må derfor ta utgangspunkt i en føre var-tilnærming der målet er å sikre en langsiktig høy avkastning fra bestandene, samtidig som en av hensyn til avviklingen av fisket og industrien søker å begrense årlige variasjoner i uttaket. Fiskeridirektøren foreslår derfor å fastsette kvoter på nivå med kvoterådet fra ICES.

Fiskeridirektøren foreslår at norske fartøy med adgang til å delta, kan fiske og lande 6 906 tonn lange og 8 748 tonn brosme nord for 62°N i 2027.

4.2. Fordeling av totalkvoter

I etterkant av reguleringsmøtet 2023, fikk myndighetene innspill fra næringen som resulterte i en fordeling av totalkvotene. Fordelingsnøkkelen baserer seg på 20 års fangsthistorikk, i tråd med anbefaling fra Norges Fiskarlag.

Kvoten for fartøy under 28 meter skal dekke det åpne kystfisket. Kvoten for fartøy på og over 28 meter skal dekke fangster tatt av lukket kystgruppe og av konvensjonelle havfiskefartøy uavhengig av fartøyets faktiske lengde. Bifangst tatt av fartøy uten adgang til å delta, belastes gruppekvoten som tilsvarer fartøyets lengde.

Reguleringsopplegget er lagt opp med utgangspunkt i at denne fordelingen videreføres i 2027. Dette resulterer i kvoter som vist i tabell 7.

Tabell 7: Fordelingsnøkkel og forslag til kvoter (tonn) på gruppenivå for 2027

Fartøygruppe	Brosme		Lange	
	Andel	Kvote	Andel	Kvote
≥28 meter	63,06 %	5 516	46,36 %	3 202
<28 meter	36,94 %	3 232	53,64 %	3 704
Totalt		**8 748**		**6 906**

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvotene for brosme og lange fordeles mellom fartøy over og under 28 meter største lengde etter samme nøkkel som i 2026.

4.3. Bifangstregulering av fiske etter brosme for fartøy under 28 meter største lengde i 2027

Helt siden fiskeriet ble kvoteregulert, har det vært større interesse for å fiske brosme enn det gruppekvoten for fartøy under 28 meter største lengde gir rom for å fiske. Høsten 2023 ble gruppekvoten oppfisket tidlig, og fra 16. september var det tillatt å ha 25 % bifangst av brosme i hver enkelt fangst. Gjennom høsten var det diskusjoner om bifangstreguleringen, som av mange ble holdt for å være for stram til å etterleve. 2024 startet med fritt fiske, men på våren ble regelverket justert, før man landet på en regulering hvor fartøy med adgang til å delta, hadde mulighet til å ha bifangst på inntil 40 % brosme i sine ukentlige fangster. For å unngå overfiske av gruppekvoten, ble bifangstadgangen redusert til 30 % i reguleringen av fiske i 2025, før NFD besluttet å øke bifangstadgangen til 40 % fra 1. september.

Det ble fra ulike hold blitt spilt inn at fangster med over 50 % brosme er uunngåelig. Med bifangstregulering blir slike fangster i sin helhet ulovlige, og hele fangsten av brosme blir inndratt. Næringen tok til orde for at også fangster med over 50 % burde være lovlige, og at det bare er fangst utover den ukentlige begrensningen som bør være ulovlig. I praksis vil dette være et begrenset direkte fiske, hvor adgangen til fangst av brosme bestemmes av fangsten fartøyet tar av andre arter. I reguleringsmøtet høsten 2025 kom det fram at man med en slik regulering kunne redusere tillatt andel brosme per uke til 30 %.

Fisket hittil i 2026 tilsier at reguleringen er så liberal at gruppekvoten vil overfiskes noe. Fiskeridirektoratets inntrykk er imidlertid at årets regulering utgjør en mindre belastning for flåten, og det er ikke foreslått endringer i 2027.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 28 meter største lengde kan ha inntil 30 % brosme i sine ukentlige fangster i 2027. Forslaget innebærer at enkeltfangster med over 50 % brosme er tillatt.

4.4. Bifangstregulering av fiske etter lange for fartøy under 28 meter største lengde i 2027

På grunn av at kvoten ble redusert fra 2025 til 2026, kunne ikke fartøy under 28 meter fiske direkte etter lange i 2026. Gitt kvotesituasjonen er det fremdeles behov for betydelige begrensninger i uttaket av lange i 2027.

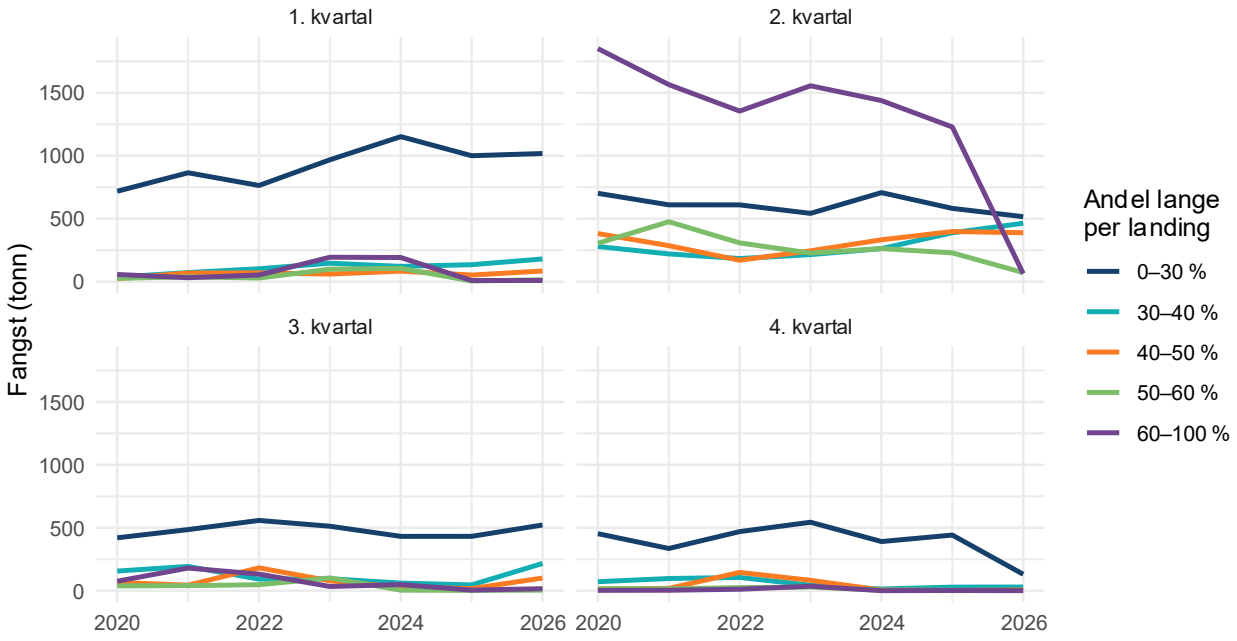
Fiskeridirektoratet foreslo opprinnelig å tillate ukentlig bifangst på 30 % lange i 2026. Etter innspill fra næringen ble andelen økt til 40 %. Per 20. oktober er gruppekvoten overfisket noe, og det er all grunn til å forvente at det fiskes flere hundre tonn lange i det som gjenstår av året.

Avregning av bifangst per uke er ment å gi fiskerne større fleksibilitet til å etterleve reglene, men kompliserer samtidig regelverket. Ukentlig bifangst på 40 % gir bare en begrenset fleksibilitet, på den måten at enkeltfangster med 40–50 % lange tillates.

Figur 3 viser fangster av lange, etter kvartal og andel lange per landing. Effekten av årets regulering er i all hovedsak at det mer målrettede fisket i 2. kvartal ikke var mulig å gjennomføre, slik at fangster med høy andel lange har falt bort. For fangster med lavere andel lange, er det lite utvikling.

Fangster med mer enn 50 % lange er ulovlige og skal inndras. Basert på seddelføringen er det beregnet at det i 2026 er fisket 182 tonn lange i fangster som i dag regnes som ulovlig direktefiske, hvorav 137 tonn ble tatt i andre kvartal.

Figur 3: Fangster av lange, etter år, kvartal og andel lange per landing. Fartøy under 28 meter

Flere organisasjoner har tatt til orde for at enkeltfangster med over 50 % lange bør tillates innenfor den ukentlige andelen, tilsvarende dagens brosmeregulering. Erfaringene fra brosmereguleringen tilsier at en slik løsning vil resultere i økt uttak. Å unngå målrettet fiske

etter lange, slik man tradisjonelt har hatt på våren, er det viktigste bidraget for å dempe uttaket, og det er ikke forventet at et slikt fiske vil være mulig selv om direktefangster tillates.

Fiskeridirektoratet oppfatter det ikke som hensiktsmessig å sette grensen noe lavere enn 40 %, ettersom dette er forventet å medføre inndragning av betydelige fangster som tilsynelatende ikke enkelt kan unngås.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 28 meter største lengde kan ha inntil 40 % lange i sine ukentlige fangster i 2027. Forslaget innebærer at enkeltfangster med over 50 % lange er tillatt.

4.5. Regulering av fiske etter lange og brosme for lukket kystgruppe og konvensjonelle havfiskefartøy

Erfaringen fra 2026 er at gruppekvoten ikke er stor nok til at man kan tillate fritt fiske av lange. Av hensyn til fisket av andre arter, deriblant brosme, er det ønskelig at det tillates relativt stor andel lange i fangstene gjennom hele året. I 2026 ble direktefisket stoppet 22. januar, og fra 23. april ble bifangstadgangen redusert til 35 % per hal og landing for å dempe fisketakten. Gruppekvoten er overfisket noe. Fiskeridirektoratet legger til grunn at slike tiltak er nødvendige også i 2027, og foreslår videreføring på dagens nivå.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket kystgruppe og konvensjonelle havfiskefartøy, kan ha inntil 35 % bifangst av lange i de enkelte fangster og ved landing.

Gruppekvoten av brosme for fartøy i lukket kystgruppe og konvensjonelle havfiskefartøy er større enn langekvoten, og det er dermed hensiktsmessig å tillate mer fangst av brosme. Det er forventet at brosmefisket må stoppes i løpet av året, og reguleringen legges opp med mål om å få god utnyttelse av kvoten for både brosme og lange.

Fiskeridirektøren foreslår fritt fiske etter brosme for fartøy i lukket kystgruppe og for konvensjonelle havfiskefartøy.